

**EISEN TE STELLEN
AAN DE SLOOPLOCATIE
(BEHORENDE BIJ DE BRL SVMS-007)**

Vaststelling door : Centraal College van Deskundigen Slopen
Vaststellingsdatum : 26 november 2014
Goedkeuring door : bestuur
Goedkeuringsdatum : 28 november 2014
Status : van kracht per 1 februari 2015
Kenmerk : SVMS-013
Versie : 14-01 (vervangt per 01-01-2015 versie 2007-01)
Verkrijgbaar bij : www.veiliglopen.nl

Kenmerk: SVMS-013, versie 2014-01	Goedgekeurd door bestuur op 28-11-2014.	<i>Pagina 1 van 15</i>
Titel: Eisen te stellen aan de slooplocatie	Vastgesteld door CCvD Slopen op 26-11-2014.	

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING EN TOELICHTING.....	3
2.	PROJECTGEBONDEN EISEN UIT BRL SVMS-007	4
3.	SLOOPVOORSCHRIFTEN UIT BOUWBESLUIT 2012.....	5
4.	EISEN AAN DE (INRICHTING VAN DE) ARBEIDSPLAATS.....	6
5.	EISEN AAN DE GEBRUIKTE ARBEIDSMIDDELEN	9
6.	EISEN (KWARTS)STOFBLOOTSTELLING	12
7.	EISEN LAWAAI EN TRILLINGEN	13
8.	EISEN FYSIEKE BELASTING	14
	BIJLAGE 1: VERWIJZINGEN IN BRL SVMS-007 NAAR SVMS 013.....	15

Kenmerk: SVMS-013, versie 2014-01	Goedgekeurd door bestuur op 28-11-2014.	<i>Pagina 2 van 15</i>
Titel: Eisen te stellen aan de slooplocatie	Vastgesteld door CCvD Slopen op 26-11-2014.	

1. INLEIDING EN TOELICHTING

Voor de eisen te stellen aan de slooplocatie wordt in de BRL SVMS-007 verwezen naar het voorliggende document SVMS-013. De eisen in dit document omvatten de volgende drie hoofdonderdelen:

- een overzicht van de projectgebonden eisen uit de BRL SVMS-007;
- eisen gericht op veilig en gezond werken (arbeidsomstandigheden);
- eisen ter zake het voorkomen van gevaar, schade en hinder voor de omgeving (Bouwbesluit 2012).

Tijdens de uitvoering van sloopwerkzaamheden dient de organisatie te borgen dat wordt voldaan aan SVMS-013. Dit document speelt daarmee ook een belangrijke rol in de werkvoorbereiding en bij werkplekinspecties. Het voldoen aan dit document moet aantoonbaar zijn. De wijze waarop dit wordt aangetoond en geregistreerd is aan de certificaathouder. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de paragrafen uit de BRL SVMS-007 waarin naar dit document wordt verwezen. De certificatie-instelling toetst of SVMS-013 juist wordt toegepast en betreft dit document ook bij de projectbeoordelingen

De eisen in dit document inzake veilig en gezond werken zijn gebaseerd op de Inspectiemodule Slopen die door de Inspectie SZW wordt gehanteerd bij controles op slooplocaties¹. De Inspectiemodule is een uitwerking van de voor sloop relevante bepalingen uit het Arbeidsomstandighedenbesluit. In dit document zijn alleen de inspectiepunten opgenomen die op de slooplocatie daadwerkelijk te controleren zijn. In de projectgebonden RI&E (zie paragraaf 4.3.5 van de BRL SVMS-007) dienen de in dit document beschreven eisen te worden toegespitst op de projectspecifieke situatie. Daarbij gelden de (wettelijke) vereisten van een geïntegreerde aanpak van risico's en toepassing van de arbeidshygiënische strategie.

Verder zijn opgenomen de sloopvoorschriften uit het Bouwbesluit 2012. Het betreft alleen de voorschriften gericht op het voorkomen van gevaar, schade en hinder voor de omgeving (Afdeling 8.1). In Afdeling 8.2 van het Bouwbesluit 2012 zijn voorschriften opgenomen inzake afvalscheiding. Deze zijn niet opgenomen in dit document. Volgens paragraaf 4.3.5 van de BRL SVMS-007 wordt een scheidingsplan opgenomen in het projectwerkplan. De procedurele voorschriften uit het Bouwbesluit 2012 (sloopmelding; hoofdstuk 1) zijn evenmin opgenomen in dit document.

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend. Ook garandeert het voldoen aan de eisen in dit document niet dat op de slooplocatie aan alle geldende regelgeving wordt voldaan. De certificaathouder kan in concrete situaties afwijken van de eisen in dit document, mits een minimaal gelijkwaardig beschermingsniveau wordt gerealiseerd. Dit dient te worden gemotiveerd in bijvoorbeeld het projectwerkplan en / of in de projectgebonden RI&E.

¹ Inspectiemodule Slopen, opgesteld door Inspectie SZW in 2007 en geactualiseerd in 2012.

Kenmerk: SVMS-013, versie 2014-01	Goedgekeurd door bestuur op 28-11-2014.	Pagina 3 van 15
Titel: Eisen te stellen aan de slooplocatie	Vastgesteld door CCvD Slopen op 26-11-2014.	

2. PROJECTGEBONDEN EISEN UIT BRL SVMS-007

	Eis
2.1	Voor aanvang van werkzaamheden op het sloopproject wordt nagegaan of (indien van toepassing) een asbestinventarisatie is uitgevoerd en of eventueel aanwezige asbestbronnen zijn verwijderd en een eindbeoordeling is uitgevoerd (asbestvrijgave).
2.2	Voor aanvang van sloopproject is een KLIC-melding gedaan en de afsluiting van nutsvoorzieningen vindt plaats volgens projectwerkplan, inclusief controle en registratie.
2.3	Er is een voldoende uitgewerkt projectwerkplan aanwezig op de slooplocatie conform paragraaf 4.3.5 van de BRL SVMS-007.
2.4	Voor aanvang van het sloopproject worden de betrokken medewerkers op basis van het projectwerkplan geïnstrueerd over de uitvoering van de werkzaamheden, inclusief de te nemen veiligheidsmaatregelen.
2.5	Het sloopproject dient volgens het projectwerkplan te worden uitgevoerd. Indien afgeweken wordt van het projectwerkplan, wordt dit geregistreerd in het projectlogboek en zo nodig wordt het projectwerkplan aangepast.
2.6	De deskundigheid van het personeel op de slooplocatie is (Voorman, Uitvoerder) volgens projectwerkplan en gedurende de uitvoering van het sloopproject is ten minste één medewerker op de slooplocatie aanwezig die asbestdeskundig is..
2.7	Op de slooplocatie dienen in ieder geval de volgende volledige (kopieën van) documenten aanwezig te zijn: <ul style="list-style-type: none"> ▪ projectwerkplan en de van toepassing zijnde productbladen; ▪ afschrift van de sloopmelding zoals bedoeld in het Bouwbesluit 2012; ▪ rapport van de asbestinventarisatie (indien van toepassing); ▪ rapport van de eindbeoordeling van de asbestverwijdering (indien van toepassing); ▪ V&G plan uitvoeringsfase (indien van toepassing).
2.8	Bij aanvang en gedurende de uitvoering van het sloopproject is op de projectlocatie een logboek aanwezig, waarin ten minste de volgende zaken worden bijgehouden: <ul style="list-style-type: none"> ▪ algemene projectgegevens; ▪ verantwoordelijke voor het bijhouden van het logboek; ▪ instructie van medewerkers; ▪ wijzigingen op het projectwerkplan; ▪ globale omschrijving van werkzaamheden die zijn uitgevoerd en zo nodig de omstandigheden waaronder; ▪ tussentijdse controles en opleveringen door opdrachtgever; ▪ controles door bevoegde instanties en certificatie-instelling; ▪ afwijkingen, klachten en incidenten. Het logboek bevat zowel eenmalige als dagelijkse registraties. Iedere registratie is voorzien van een datum en paraaf van degene die de registratie heeft aangetekend.
2.9	De scheiding en afvoer van sloopmaterialen dient plaats te vinden conform het projectwerkplan.
2.10	De opslag van sloopmaterialen op de slooplocatie moet op een ordelijke wijze geschieden en mag geen verontreiniging van bodem en omgeving veroorzaken.
2.11	Vrijkomende sloopmaterialen worden afgegeven aan c.q. afgevoerd naar een bevoegde ontvanger. Voorafgaand daaraan wordt volgens het projectwerkplan gecontroleerd of deze voldoen aan het productblad en dit wordt aangetekend op de begeleidingsbrief.

Kenmerk: SVMS-013, versie 2014-01	Goedgekeurd door bestuur op 28-11-2014.	Pagina 4 van 15
Titel: Eisen te stellen aan de slooplocatie	Vastgesteld door CCvD Slopen op 26-11-2014.	

3. SLOOPVOORSCHRIFTEN UIT BOUWBESLUIT 2012

	Eis
3.1	De uitvoering van sloopwerkzaamheden is zodanig dat voor de omgeving een onveilige situatie of voor de gezondheid of bruikbaarheid nadelige hinder zoveel mogelijk wordt voorkomen.
3.2	Bij het uitvoeren van sloopwerkzaamheden worden maatregelen getroffen ter voorkoming van: a. letsel van personen op een aangrenzend perceel of een aan het sloofterrein grenzende openbare weg, openbaar water of openbaar groen; b. letsel van personen die het sloofterrein onbevoegd betreden, en c. beschadiging of belemmering van wegen, van in de weg gelegen werken en van andere al dan niet roerende zaken op een aangrenzend perceel of op een aan het sloofterrein grenzende openbare weg, openbaar water of openbaar groen.
3.3	Tijdens het uitvoeren van sloopwerkzaamheden worden maatregelen getroffen om visueel waarneembare stofverspreiding buiten het sloofterrein te voorkomen.
3.4	Het bemalen van bouwputten, leidingsleuven en andere tijdelijke ontgravingen ten behoeve van sloopwerkzaamheden leidt niet tot een zodanige wijziging van de grondwaterstand dat gevaar kan ontstaan voor de veiligheid van belendingen.

4. EISEN AAN DE (INRICHTING VAN DE) ARBEIDSPLAATS

	Eis
4.1	Verstappen en struikelen
4.1.1	Werkplekken worden overwegend vrijgehouden van sloopafval om struikelen en verstappen te voorkomen.
4.1.2	Sparingen (in elk geval > 150 mm), ook als die tijdens het sloopproces in vloeren vrijkomen, worden afgedekt met draagkrachtig materiaal dat tegen verschuiven is vastgezet.
4.1.3	Looproutes naar werkplekken gaan niet over sloopmateriaal en of andere obstakels. Altijd is er een route die vrij is van sloopmateriaal en goed te belopen is.
4.2	Uitstekende constructiedelen
4.2.1	Voorkomen wordt dat 'scherpe' op- en uitstekende constructieresten direct langs werkplekken en looproutes na het sloopwerk achterblijven. Waar dat niet te vermijden is worden ze afgeschermd.
4.3	Werken op hoogte – Primaire voorzieningen
4.3.1	Valgevaar moet worden tegengegaan door het toepassen van zo mogelijk een steiger, stelling, bordes of werkvloer of wordt tegengegaan door doelmatig hek- of leuningwerk of andere dergelijke voorziening. Er is in elk geval sprake van valgevaar waarvoor maatregelen vereist zijn bij: <ul style="list-style-type: none"> - valhoogten van 2,50 meter of hoger; - risicoverhogende omstandigheden zoals water, stekeinden, uitsteeksels, verkeer, steile dakhellingen, type dakbedekking, bij werkzaamheden zonder de focus (gezichtsveld) gericht op de valgevaarlijke rand of openingen in vloeren of wanden (met valgevaar aan andere zijde).
4.3.2	Indien langs vrij gesloopte vloerranden personen zullen werken, wordt een sterke randbeveiliging aangebracht, bestaande uit een knieleuning, heupleuning en een kantplank / derde leuning, tenzij de valgevaarlijke rand op tenminste: <ul style="list-style-type: none"> - op 2 meter afstand voelbaar fysiek is afgezet, of - op 4 meter afstand is gemarkeerd / gesignaleerd.
4.3.3	Bij sloopwerk op een hellend vlak waarbij personen op het dak werken is zo dicht mogelijk onder de dakvoet (dakgoot) een voldoende sterke steigervloer aangebracht of is de dakrand afgeschermd met een deugdelijke randbeveiliging van leuning of hekwerk. Om doorvallen van personen te voorkomen dient leuning- of hekwerk, rekening houdende met de dakhelling, steigerbreedte en de afstand van steigervloer tot aan de dakvoet, van voldoende hoogte te zijn. Tussenopeningen in leuningwerk zijn nergens groter dan 50 cm en aan de onderzijde bevindt zich een onderste leuning op maximaal 20 cm hoogte boven de dakvoet (dakbeschot). De onderste leuning kan eventueel vervangen worden door een minimaal 15 cm hoge kantplank.
4.3.4	Bij sloopwerk op een hellend vlak bedraagt de maximale verticale hoogte, gemeten tot op de steigervloer of tot de randleuning, niet meer dan 5,00 meter. Boven 5,00 meter worden op het hellend vlak (dakhelling) deugdelijke voorzieningen aangebracht ter voorkoming van het vallen van hoogte.

Kenmerk: SVMS-013, versie 2014-01	Goedgekeurd door bestuur op 28-11-2014.	Pagina 6 van 15
Titel: Eisen te stellen aan de slooplocatie	Vastgesteld door CCvD Slopen op 26-11-2014.	

	Eis
4.3.5	Vrij gesloopte vloersparingen (zoals trapgaten en trappenhuizen, lift- en leidingkokers) en vloeropeningen worden dicht gelegd of afgezet. Indien sparingen en (vloer)openingen worden dicht gelegd, vindt dat plaats met deugdelijk en voldoende draagkrachtig materiaal dat wordt vastgezet ter voorkoming van verschuiven. Indien sparingen en vloeropeningen fysiek worden afgezet wordt hiervoor doelmatig hek- of leuningwerk gebruikt.
4.3.6	Indien (veilig) werken vanaf het sloopobject zelf niet mogelijk is, wordt gewerkt vanaf sloopplaatsen die toegankelijk zijn door correcte steigers of bordessen (hoogwerkers / hangbakken).
4.4	Werken op hoogte – Secundaire voorzieningen
4.4.1	Wanneer primaire voorzieningen om valgevaar te voorkomen redelijkerwijs niet mogelijk zijn of, gezien het incidentele karakter van het sloopwerk niet redelijk zijn, worden secundaire (valbeperkende) voorzieningen getroffen. Dit wordt gemotiveerd in de projectgebonden RI&E.
	Vangnetten
4.4.2	Bij de afweging tussen vangnetten en persoonlijke valbeveiliging hebben vangnetten voorrang voor zover de netten niet het bezwaar hebben dat ze in een gegeven sloopsituatie overwegend sloopmateriaal zullen verzamelen.
	Persoonlijke valbeveiliging (pvb)
4.4.3	Pvb wordt in beginsel alleen bij incidenteel / kortdurend sloopwerk op valgevaarlijke plaatsen toegepast.
4.4.4	Tevens komt pvb bij sloopwerk in aanmerking als het werk redelijkerwijs niet anders beveiligd kan worden. Dit wordt gemotiveerd in de projectgebonden RI&E.
4.4.5	Bij toepassing van pvb is er een project specifiek plan van aanpak, dat ingaat op de volgende aspecten: <ul style="list-style-type: none"> - deugdelijk door werkgever beschreven valbeveiligingssysteem; - voor aanvang van het werk worden speciale bevestigingspunten c.q. vangkabels of vangrails aangebracht; - vanglijnen zijn overwegend 'pendelvrij'; - specifiek instructie m.b.t. uit te voeren werk; - doeltreffend toezicht; - reddingsaspecten bij in werking treden.
4.5	Stabiele omstandigheden op de sloopwerkplek
	Instabiliteit bij sloopfront
4.5.1	Constructies worden zo gesloopt, dat resterende constructiedelen stabiel en sterk genoeg blijven om standzeker te zijn. Slopen gebeurt gelijkmatig van bovenaf. Zo nodig worden stut- of stempelvoorzieningen aangebracht die de stabiliteit van resterende constructieonderdelen waarborgen.
4.5.2	Sloopmethoden die hoge constructies / constructiedelen laten omvallen, worden uitsluitend op basis van een specifiek plan van aanpak uitgevoerd, waarbij de veiligheid van personen aantoonbaar is gewaarborgd.
4.5.3	Personen bevinden zich niet in de onmiddellijke omgeving naast of onder een sloopfront. Ook niet wanneer dat ogenschijnlijk 'in rust' is. Bij een vrijstaande of losstaande wand of constructie met omvalgevaar is de afstand tot die wand of constructie tenminste 1.25 maal de hoogte van die wand of constructie.

	Eis
4.5.4	Handmatige scheiding van sloopmateriaal ('hand-picking') gebeurt niet in de onmiddellijke omgeving van het sloopfront. Het materiaal wordt eerst machinaal buiten de gevarezone gebracht en daar verder gescheiden.
	Sterke en stabiele slooplekken
4.5.5	Onderdelen van geïmproviseerde werkvloeren (baddingen naast/over elkaar, plaat over baddings, etc.) zijn sterk en deugdelijk en tegen verschuiven vast aan elkaar verbonden. De ondersteuning is stevig en stabiel.
4.5.6	Vloerconstructies waarvan niet vaststaat dat ze zelfstandig voldoende draagkrachtig zijn (glas- / golfplaatdaken / plafonds), worden ook in de sloop- of demontagefase niet betreden zonder deugdelijke voorzieningen tegen bezwijken en doorvallen.
4.6	Bescherming tegen vallende voorwerpen en (sloop)materiaal
4.6.1	Toegang- en looproutes gaan niet direct langs een sloopfront dat in bewerking is en bevinden zich op ruim voldoende afstand. Als dit niet mogelijk is, worden correcte maatregelen om de looproute tegen gevaar voor vallende voorwerpen te beschermen.
4.6.2	Bij sloopwerk wordt in beginsel niet boven / onder elkaar gewerkt. Als dat niet anders mogelijk is, dan is er een specifiek plan van aanpak met maatregelen die waarborgen dat nimmer gevaar door vallende voorwerpen ontstaat.
4.6.3	Als uitgangspunt wordt (sloop)materiaal gecontroleerd van hoogte afgevoerd of afgehesen of worden stortkokers toegepast.
4.6.4	Vrij afwerpen / afschuiven van (sloop)materiaal vanaf een dak of verdieping van een sloopobject gebeurt veilig. Bij het afwerpen van sloopmateriaal tot een hoogte van 6 meter wordt de omgeving op een afstand van 15 meter of meer correct afgezet. Bij het afwerpen van grotere hoogte wordt in de projectgebonden RI&E beschreven welke gegarandeerde veiligheidszone nodig is en hoe deze wordt afgezet of indien nodig (fysiek) afgeschermd. Bij afwerpen is dus altijd een gegarandeerde veiligheidszone aanwezig. Aandachtspunt daarbij is de situatie ter plaatse, zoals het (wel / geen) zicht op de plaats van het neerkomend sloopmateriaal en de toegankelijkheid van personen (inclusief derden) rondom de plaats waar wordt afgeworpen.

5. EISEN AAN DE GEBRUIKTE ARBEIDSMIDDELEN

	Eis
5.1	Beveiliging gevarenzones arbeidsmiddelen
5.1.1	Indien bewegende delen van een arbeidsmiddel gevaar opleveren, moeten deze van zodanige schermen of beveiligingsinrichtingen zijn voorzien, dat het gevaar zoveel mogelijk wordt voorkomen.
5.1.2	Gevarenzones in relatie tot snijden, knellen en pletten zijn waar mogelijk door vaste schermen niet toegankelijk.
5.1.3	Waar afschermingen soms moeten worden weggenomen, zijn ze voorzien van werkende beveiligingschakelaars die de risicovolle beweging in dat geval stopzetten of beletten.
5.2	Correct gebruik Arbeidsmiddelen
	Arbeidsmiddelen algemeen
5.2.1	Gereedschappen, machines en overige hulpmiddelen worden gebruikt in overeenstemming met de door de fabrikant opgestelde gebruiksaanwijzing.
5.2.2	In de handleiding voorgeschreven beveiligingen en werkmethoden worden gevolgd en daarin verboden werkzaamheden worden niet uitgevoerd.
	Hijswerk
5.2.3	Met een hydraulische kraan worden uitsluitend vrij hangende lasten verplaatst, voor zover dat in de gebruikshandleiding van de machine is toegestaan.
5.2.4	Lostrekken van vastzittende lasten met een hijskraan gebeurt niet.
5.2.5	Lasten worden met een hijskraan niet schuin opgepakt.
	Gebruik hijsgereedschap
5.2.6	In ieder geval wordt gezorgd voor deugdelijke aanslagpunten voor hijsgereedschap op te verwijderen slooponderdelen.
5.2.7	Platte hijsbanden worden niet over scherpe randen belegd.
5.3	Hijzen / heffen van personen
5.3.1	Het vervoeren van personen met een hijs- of hefwerktuig, al dan niet tezamen met een last / of sloophulpstuk, wordt vermeden.
5.3.2	Met een hijs- / hefwerktuig dat uitsluitend is ingericht voor goederentransport worden nooit personen vervoerd.
5.3.3	Er worden uitsluitend gekeurde werkbakken aan een hijs- of hefwerktuig ingezet.
5.4	Correcte plaatsing en toepassing Arbeidsmiddel
	Hydraulische kraan met sloophulpstuk
5.4.1	De sloophulpstukken op hydraulische kranen (crusher / sorteergrijper / sloophamer / sloopschaar) dienen geschikt te zijn voor de desbetreffende hydraulische kraan. De hydraulische kraan is hiervoor van voldoende capaciteit (zodanig bepalen op basis van gebruikershandleiding).
5.4.2	Een vloerconstructie waarop een sloopkraan of andere machine wordt opgesteld, is aantoonbaar voldoende sterk om de machine betrouwbaar te kunnen dragen. In twijfel gevallen wordt een berekening / analyse uitgevoerd.
5.4.3	Een sloopkraan wordt met banden of rupsen volledig dragend opgesteld op een stabiele, vlakke en stevige ondergrond.

Eis	
5.4.4	Voor zover een machine wordt opgesteld op sloopmateriaal, gebeurt dit op een voldoende verdicht en vlak puinlichaam of –rug van uitsluitend steenachtig sloopmateriaal. Dit puinlichaam is van voldoende oppervlakte en zodanig aangelegd dat op- en afrijden in verband met de hellingshoek veilig kan plaatsvinden.
5.4.5	Binnen het draaibereik van een machine en sloophulpstuk verblijven geen personen. Dat geldt in het bijzonder voor de dode hoek van de machinist achter een volumineus sloophulpstuk (bv. sorteergrijper).
5.4.6	De cabine van een sloopkraan is deugdelijk beschermd door een ROPS (Roll over protection system) en FOPS (Falling object protection system) en indien er gevaar bestaat van om- invallende voorwerpen is de voorruit van de cabine voorzien van deugdelijk beveiligd glas of een rooster.
Afstand sloopmachine tot gevarezone	
5.4.7	De afstand van de sloopmachine tot aan het sloopobject is zodanig dat er veilig kan worden gewerkt.
5.4.8	De verhouding tussen de hoogte van het gebouw en de afstand tot het gebouw is bij high reach sloopwerk ² 2:1 bij een hoogte tot circa 40 meter. Boven de 40 meter hoogte kan de afstand worden ingekort omwille van het parabolische traject van de vallende voorwerpen. Dit wordt beoordeeld in het kader van de projectgebonden RI&E.
Machines op hooggelegen vloeren	
5.4.9	Indien een machine met daarop een machinist (zit- of staanplaats op machine), zich bevindt op of nabij een vloerrand, moet het risico van valgevaar worden voorkomen.
5.4.10	Afhankelijk van het soort machine (afmetingen, gewicht, capaciteit en dergelijke) en de situatie ter plaatse (aard werkzaamheden en gesteldheid bouwwerk) moet bij gebruik van machines op hoger gelegen vloeren, die zich op een kortere afstand dan 4,00 meter van de valgevaarlijke rand begeven, op minimaal 2,00 meter van de vloerrand verwijderd, een voldoende sterke fysieke belemmering tegen afrijden worden aangebracht.
5.4.11	De looproute van machinist en slopers bevindt zich altijd buiten de signalering / markering van de gevaren zone.
5.5 Ladderopstelling en laddergebruik	
Algemeen	
5.5.1	Werk op ladders is in beginsel niet toegestaan indien redelijkerwijs andere veiligere arbeidsmiddelen kunnen worden toegepast, Er wordt dus eerst gekeken of de werkzaamheden niet met behulp van een (rol)steiger, bordes of hoogwerker uitgevoerd kunnen worden. Daarbij speelt de omvang van de werkzaamheden (incidenteel / structureel) een rol. De leidraad werken op hoogte en de ladderrichtlijn kunnen hier uitsluitel bieden.
Ondersteuning van ladders	
5.5.2	Ladders staan altijd op een stevige ondergrond en zijn tegen verzakken verzekerd.
5.5.3	Er wordt altijd een stevige fundatie van de laddervoet gerealiseerd, om ongelijkmatig verzakken uit te sluiten. Uiteraard is er daarbij een voorziening, die voorkomt dat de ladder van het fundament schuift.

² Een machine die speciaal is ontwikkeld en voorzien is van speciale accessoires voor het uitvoeren van sloopwerkzaamheden op een werkhoogte van meer dan 20 meter (volgens High Reach Richtlijn van de European Demolition Association).

	Voorkomen verschuiven / wegglijden van ladders
5.5.4	Vrijstaande ladders worden uitsluitend gebruikt bij plaatsing onder een hellingshoek van circa 70° op een overigens stroeve ondergrond. Eventueel wordt de laddervoet door een 2 ^e persoon gedurende het gebruik van de ladder gestabiliseerd.
5.5.5	Ladders worden aan de onder- en bovenzijde deugdelijk vastgezet, afgestemd op de aard en omvang van het werk / gebruik van de ladder. Dat is evenzeer het geval bij ladders in toegangsroutes.
	Ladders in toegangsroutes
5.5.6	Ladders steken altijd minstens 1 meter uit boven het toegangsniveau. Daarvan kan alleen worden afgezien indien bepaalde voorzieningen een gelijkwaardig houvast bieden, zoals speciale handgrepen en opstekende steigerpijpen.
	Werken en transport op ladders
5.5.7	Werk op ladders is in beginsel niet toegestaan als redelijkerwijs andere arbeidsmiddelen kunnen worden toegepast. Gebruik van een ladder waarbij niet tenminste één hand aan de ladder gehouden kan worden, is niet acceptabel.
5.5.8	Transport van omvangrijk en / of zwaar materiaal of materieel gebeurt niet over een ladder.
5.5.9	Er wordt geen sloopwerk vanaf een ladder uitgevoerd, waarbij het gereedschap met twee handen wordt vastgehouden.

6. EISEN (KWARTS)STOFBLOOTSTELLING

	Eis
6.1	Het sloopproces wordt zo ingericht en de werkzaamheden zodanig georganiseerd dat zo weinig mogelijk personen worden blootgesteld aan (kwarts)stof.
6.2	Machinaal slopen met gebruik van een sloopmachine heeft de voorkeur. Als dat redelijkerwijs niet mogelijk is wordt er bij (handmatig) slopen met een sloophamer gebruik gemaakt van (bron)afzuiging en / of bevochtiging.
6.3	Indien blootstelling aan (kwarts)stof onvoldoende kan worden voorkomen, wordt gebruik gemaakt van PBM met een afdoende beschermingsfactor.
6.4	Bij gebruik van adembescherming worden de werk- en rusttijden aangepast, om de daardoor optredende belasting te beperken.
6.5	Als er geen maatregelen en voorzieningen getroffen kunnen worden (bevochtigen / afzuiging) om stofblootstelling afdoende te voorkomen, dan worden andere maatregelen getroffen met inachtneming van de arbeidshygiënische strategie.

7. EISEN LAWAAI EN TRILLINGEN

	Eis
7.1	Geluid
7.1.1	In gevallen waarin de dagelijkse blootstelling aan lawaai hoger is dan 80 dB(A), worden aan de werknemers passende, naar behoren aangemeten individuele gehoorbeschermers ter beschikking gesteld.
7.1.2	Als de dagelijkse blootstelling aan lawaai hoger is dan 85 dB(A), worden op basis van de beoordeling technische of organisatorische maatregelen vastgesteld en uitgevoerd om de blootstelling tot een minimum te beperken.
7.1.3	Als de dagelijkse blootstelling aan lawaai 85 dB(A) of hoger is, wordt er door de werkgever op toegezien dat de ter beschikking gestelde individuele gehoorbeschermers door de werknemers daadwerkelijk worden gebruikt.
7.1.4	De dagelijkse blootstelling aan lawaai, rekening houdend met de dempende werking van de door de werknemer gedragen individuele gehoorbeschermers, is in geen geval hoger dan 87 dB(A).
7.2	Trillingen
7.2.1	Het handmatig werken met breekhamers wordt zoveel mogelijk voorkomen, door inzet van aan machines gekoppelde breekhamers of andere hulpstukken.
7.2.2	Mocht het om een of andere reden niet mogelijk zijn met machines te werken, dan wordt taakrotatie toegepast.

8. EISEN FYSIEKE BELASTING

	Eis
8.1	Fysieke belasting moet zoveel mogelijk voorkomen worden.
8.2	Het handmatig tillen, trekken of duwen moet zoveel als redelijkerwijs kan, voorkomen en beperkt worden. Dat kan door inzet van machines en gebruik te maken van hulpmiddelen.
8.3	In ieder geval is het handmatig verplaatsen van lasten boven 25 kg (door één persoon) of 50 kg (door twee personen) niet toelaatbaar.
8.4	Ingeval van fysieke belasting zijn er goede condities, zoals voldoende grip, een vlakke vloer en voldoende verplaatsingsruimte.

BIJLAGE 1: VERWIJZINGEN IN BRL SVMS-007 NAAR SVMS 013

Deze bijlage bevat een informatief overzicht van de plaatsen waar in de BRL SVMS-007 wordt verwezen naar de SVMS-013.

Paragraaf	Onderwerp	Eis
2.1.6.	Risico-inventarisatie en – evaluatie (bedrijf)	SVMS-013 dient bij het opstellen van de (wettelijk verplichte) bedrijfs-RI&E te worden betrokken.
2.5.1	Projectbeoordelingen	Bij de projectbeoordelingen, die de sloopaannemer periodiek uitvoert (tenminste 6 per jaar) wordt gebruik gemaakt van SVMS-013.
3.1.2	Persoonlijke beschermingsmiddelen	Op basis van de bedrijf- en project RI&E (die weer gebaseerd zijn op SVMS- 013) wordt vastgesteld welke PBM voor het project van toepassing zijn.
4.2	Uitvoering (kleine sloopprojecten)	Tijdens de uitvoering van sloopprojecten wordt aan de eisen uit SVMS-013 voldaan en medewerkers zijn hierover geïnstrueerd.
4.3.5	Werkvoorbereiding	Bij het opstellen van de project-RI&E moet gebruik gemaakt worden van document SVMS-013.
4.3.6	Uitvoering (grote sloopprojecten)	Tijdens de uitvoering van sloopprojecten wordt aan de eisen uit SVMS-013 voldaan en medewerkers zijn hierover geïnstrueerd.
4.4	Spoedeisende sloopprojecten	Tijdens de uitvoering van sloopprojecten wordt aan de eisen uit SVMS-013 voldaan en medewerkers zijn hierover geïnstrueerd.
6.5	Externe audits (Projectbeoordelingen)	Bij externe audits en projectbeoordelingen wordt de juiste toepassing van SVMS-013 beoordeeld.